

การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางรัฐประศาสนศาสตร์*

PARADIGM SHIFT IN PUBLIC ADMINISTRATION

สัญญา เคนาภูมิ¹ และ ศุภชัย คล่องขยัน²

Sanya Kenaphoom¹ and Supphachai Klongkhayan²

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

²บริษัท เดอะฮิลล์เขาค้อจำกัด

²The Hill Khao Kho Company Limited, Thailand

Corresponding Author's Email: sup_ax@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 12 ตุลาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 8 ธันวาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 15 ธันวาคม 2567

Received 19 October 2024; Revised 8 December 2024; Accepted 15 December 2024

บทคัดย่อ

การทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์ถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติสามารถปรับตัวให้เข้ากับความท้าทายที่เกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล ความยั่งยืน และธรรมาภิบาลระดับโลก ส่งผลให้บริการสาธารณะมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้มีรูปแบบการกำกับดูแลที่สร้างสรรค์และครอบคลุมซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ความเท่าเทียม และความยืดหยุ่นของพลเมืองเมื่อเผชิญกับความต้องการของสังคมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ครั้งต่อไปในการบริหารราชการแผ่นดินจะเกิดจากความซับซ้อนที่เพิ่มมากขึ้นของความท้าทายระดับโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความจำเป็นของระบบการกำกับดูแลที่ปรับเปลี่ยนได้ ครอบคลุม และยั่งยืนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงจากระบบที่มีลำดับชั้นและผูกติดกับ

Citation:

* สัญญา เคนาภูมิ และ ศุภชัย คล่องขยัน. (2567). การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 2(6), 22-45.

Sanya Kenaphoom and Supphachai Klongkhayan. (2024). Paradigm Shift in Public Administration. Modern Academic Development and Promotion Journal, 2(6), 22-45.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/madpiadp.2024.19>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

กฎเกณฑ์ไปสู่รูปแบบการกำกับดูแลที่ร่วมมือกันมากขึ้น มีเครือข่ายมากขึ้น และขับเคลื่อนโดยประชาชน โดยเทคโนโลยีและข้อมูลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของบริการสาธารณะ ดังนั้นโดยสรุปแล้ว การวิเคราะห์นี้เน้นย้ำถึงผลกระทบอันลึกซึ้งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความซับซ้อนระดับโลกต่ออนาคตของการบริหารราชการแผ่นดิน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารที่มีความยืดหยุ่น ครอบคลุม และขับเคลื่อนด้วยข้อมูลมากขึ้น ผลการวิจัยเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่สถาบันของรัฐจะต้องเปลี่ยนจากลำดับชั้นแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบการทำงานร่วมกันที่เน้นที่ประชาชน เพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์, รัฐประศาสนศาสตร์

Abstract

Understanding the paradigm shift in public administration is critical because it enables policymakers and practitioners to adapt to emerging challenges such as digitalization, sustainability, and global governance, resulting in more effective and responsive public services. It also encourages innovative and inclusive governance models that prioritize citizen engagement, equity, and resilience in the face of complex, ever-changing societal demands. This paper aims to analyze the Paradigm Shift in Public Administration. The results found that the next paradigm shift in public administration will be fueled by the growing complexity of global challenges, technological advancements, and the need for more adaptable, inclusive, and sustainable governance systems. This transformation reflects a shift from hierarchical, rule-bound systems to more collaborative, networked, and citizen-driven governance models, with technology and data playing a critical role in shaping the future of public services. In conclusion, this analysis highlights the profound impact of technological advancements and global complexities on the future of public administration, resulting in a shift toward more flexible, inclusive, and data-driven governance. The findings emphasize the need for public institutions to

transition from traditional hierarchies to collaborative, citizen-focused models in order to effectively address emerging challenges.

Keywords: Paradigm Shift, Public Administration

บทนำ

ภูมิหลังของกรอบแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์นั้นถูกกำหนดโดยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในทฤษฎีการบริหารในช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในความต้องการของสังคมและบริบทระดับโลก ในอดีตนั้น รูปแบบการบริหารราชการแบบเวเบอร์นั้นครอบงำรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเน้นที่ลำดับชั้น กฎเกณฑ์อย่างเป็นทางการ และโครงสร้างที่เข้มงวดเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เมื่อสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น โมเดลดั้งเดิมนี้ก็เผชิญกับข้อจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น โลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Osborne, 2020) ส่งผลให้ความพยายามปฏิรูปเริ่มต้นรัฐประศาสนศาสตร์ไปสู่กรอบงานที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้มากขึ้น

ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 การบริหารจัดการสาธารณะรูปแบบใหม่ (NPM) ถือกำเนิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกรอบแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเน้นที่การปฏิรูปที่ขับเคลื่อนโดยตลาด การแปรรูป และประสิทธิภาพ NPM ได้รับแรงบันดาลใจจากแนวทางปฏิบัติของภาคเอกชน ซึ่งมุ่งเป้าไปที่การกระจายอำนาจการตัดสินใจและปรับปรุงการตอบสนองของสถาบันสาธารณะต่อความต้องการของประชาชน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีผลกระทบ NPM ก็เผชิญกับคำวิจารณ์ว่าให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพมากกว่าค่านิยมและความเท่าเทียมในระบอบประชาธิปไตย (Pollitt, 2021) ส่งผลให้มีการเรียกร้องให้ปฏิรูปเพิ่มเติมที่ไม่เพียงแต่เน้นที่ประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรวมเอาความครอบคลุม ความยั่งยืน และความโปร่งใสในแนวทางการกำกับดูแลด้วย

เมื่อไม่นานมานี้ มีแนวคิดใหม่เกิดขึ้น ซึ่งมักเรียกว่าการกำกับดูแลแบบเครือข่ายหรือการกำกับดูแลแบบร่วมมือกัน ซึ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ในแนวนอน ความร่วมมือระหว่างภาคส่วน และการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวทางนี้สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ที่เพิ่มขึ้นว่ารัฐประศาสนศาสตร์ในปัจจุบันต้องพร้อมที่จะจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อนและข้ามพรมแดน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิกฤตสาธารณสุข และการหยุดชะงักทางเทคโนโลยี การผสมผสานเทคโนโลยีและการตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปแบบการ

กำกับดูแลแบบใหม่นี้ อำนวยความสะดวกในการปรับนโยบายแบบเรียลไทม์และการกำกับดูแลแบบมีส่วนร่วมและครอบคลุม (Meuleman, 2023) การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่รัฐประศาสนศาสตร์จะต้องพัฒนาจากรูปแบบลำดับชั้นแบบเดิมไปสู่ระบบที่ปรับตัวได้และยืดหยุ่นมากขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์อยู่ที่การทำความเข้าใจว่าโครงสร้างการบริหารสามารถพัฒนาไปอย่างไรเพื่อรับมือกับความท้าทายในปัจจุบัน ภูมิทัศน์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีลักษณะเด่นคือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิกฤตสิ่งแวดล้อม และความไม่เท่าเทียมทางสังคม เรียกร้องให้รัฐประศาสนศาสตร์ปรับตัวให้เข้ากับความซับซ้อนใหม่ๆ นักวิชาการและผู้ปฏิบัติได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การบริหารแบบร่วมมือและแบบเครือข่าย ซึ่งนำเสนอแนวทางที่ยืดหยุ่นและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการแก้ไขปัญหาทั่วโลก (Ansell & Gash, 2020) ยิ่งไปกว่านั้น การศึกษาการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ช่วยให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้บริหารสาธารณะคาดการณ์และตอบสนองต่อวิกฤตในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มั่นใจได้ว่าโครงสร้างการบริหารยังคงมีความยืดหยุ่นและตอบสนองได้ การระบาดของ COVID-19 เน้นย้ำถึงข้อจำกัดของระบบราชการแบบดั้งเดิมในการจัดการกับความท้าทายที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและครอบคลุมหลายภาคส่วน การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ช่วยให้เข้าใจดีขึ้นว่าเทคโนโลยีดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และความร่วมมือระหว่างภาคส่วนสามารถเพิ่มศักยภาพของฝ่ายบริหารสาธารณะในการจัดการกับวิกฤตดังกล่าวได้อย่างไร (Peters & Pierre, 2022) ข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้มีส่วนช่วยในการกำหนดรูปแบบการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพปรับตัวได้ และครอบคลุมมากขึ้น สุดท้าย การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์เน้นย้ำถึงความสำคัญของการรวมเอาทุกคนและความยั่งยืนในธรรมาภิบาล การเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบที่เน้นพลเมืองเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารสาธารณะต้องมุ่งเน้นไปที่ความเสมอภาค ความรับผิดชอบ และความยืดหยุ่นในระยะยาวของระบบการกำกับดูแล โดยการศึกษาการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ นักวิชาการมีส่วนสนับสนุนในการพัฒนารูปแบบการกำกับดูแลที่ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังรักษาค่านิยมประชาธิปไตยและความยุติธรรมทางสังคมอีกด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าโครงสร้างการกำกับดูแลในอนาคตจะสอดคล้องกับความต้องการของประชากรที่หลากหลายและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (Meuleman, 2023)

บทวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางรัฐประศาสนศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์หมายถึงการเปลี่ยนแปลงพื้นฐานในทฤษฎี แนวปฏิบัติ และแนวทางที่ใช้ในการกำกับดูแลและจัดการสถาบันภาคสาธารณะ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และสะท้อนถึงลำดับความสำคัญและความท้าทายที่เปลี่ยนแปลงไป แนวคิดของ "สถานการณ์ต่อไป" ในการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์แสดงให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ของการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะกำหนดวิธีการดำเนินงานและการให้บริการของรัฐบาล ด้านล่างนี้คือแนวคิดและแนวโน้มสำคัญที่อาจบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ครั้งต่อไปในรัฐประศาสนศาสตร์

1. จากระบบราชการแบบดั้งเดิมสู่การกำกับดูแลเครือข่าย (From Traditional Bureaucracy to Network Governance)

การเปลี่ยนแปลงจากระบบราชการแบบดั้งเดิมไปสู่การกำกับดูแลแบบเครือข่ายถือเป็นวิวัฒนาการที่สำคัญในทฤษฎีและการปฏิบัติของรัฐบาลประศาสนศาสตร์ ในกรอบแนวคิดเก่า รัฐประศาสนศาสตร์มีพื้นฐานมาจากรูปแบบรัฐบาลประศาสนศาสตร์แบบเวเบอร์ ซึ่งเน้นที่โครงสร้างลำดับชั้น กฎเกณฑ์อย่างเป็นทางการ และการแบ่งงานอย่างชัดเจน (เวเบอร์, 1947) รูปแบบนี้ดำเนินการภายใต้สมมติฐานที่ว่ากฎเกณฑ์และขั้นตอนที่เข้มงวดจะช่วยให้มั่นใจได้ถึงประสิทธิภาพ ความสามารถในการคาดเดา และความยุติธรรมในการจัดหาบริการสาธารณะ ระบบราชการทำงานโดยมีลำดับชั้นการบังคับบัญชาที่ชัดเจน โดยที่การตัดสินใจรวมศูนย์ และบทบาทต่างๆ ถูกกำหนดโดยคำอธิบายงานที่เข้มงวด (Osborne, 2020) แม้ว่าระบบนี้จะทำให้รัฐบาลสามารถควบคุมและกำหนดมาตรฐานได้ แต่ระบบนี้ก็กลับประสบปัญหาในการตอบสนองต่อความท้าทายทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและซับซ้อน

ข้อจำกัดของรูปแบบรัฐบาลประศาสนศาสตร์แบบเดิมนั้นชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเผชิญกับภาวะโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความต้องการของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น สำหรับการบริหารที่ตอบสนองความต้องการมากขึ้น โครงสร้างลำดับชั้นและโครงสร้างที่เข้มงวดของระบบราชการขัดขวางความยืดหยุ่นและความร่วมมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องจัดการกับปัญหาข้ามภาคส่วน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิกฤตสาธารณสุข และความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ (Peters & Pierre, 2022) ส่งผลให้นักวิชาการและผู้ปฏิบัติเริ่มสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงไปสู่การกำกับดูแลเครือข่าย ซึ่งส่งเสริมการกระจายอำนาจ ความ

ร่วมมือ และความยืดหยุ่น แนวคิดใหม่นี้ตระหนักว่าความท้าทายที่รัฐบาลในปัจจุบันเผชิญมักต้องการความพยายามร่วมกันจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย รวมถึงบริษัทในภาคเอกชน องค์กรนอกภาครัฐ (NGO) และกลุ่มประชาสังคม (Ansell & Gash, 2020)

ในแนวคิดใหม่ของการกำกับดูแลเครือข่าย กระบวนการตัดสินใจไม่ได้กระจุกตัวอยู่ในหน่วยงานของรัฐเพียงแห่งเดียวอีกต่อไป แต่จะกระจายไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ อีกด้วย โมเดลนี้เน้นที่การเป็นหุ้นส่วนและการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐบาล หน่วยงานเอกชน และประชาชน เพื่อร่วมกันสร้างนโยบายและให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การกำกับดูแลเครือข่ายช่วยให้ตอบสนองต่อปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้มากขึ้น เนื่องจากบูรณาการมุมมองและทรัพยากรที่หลากหลาย แนวทางนี้ทำให้รัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของหลายภาคส่วน ส่งเสริมนวัตกรรม และทำให้แน่ใจว่าบริการสาธารณะตอบสนองต่อความท้าทายในระดับท้องถิ่นและระดับโลกได้ดีขึ้น (Meuleman, 2023)

ยิ่งไปกว่านั้น การกำกับดูแลเครือข่ายจะเปลี่ยนโฟกัสจากการบริหารตามกฎหมายที่เข้มงวดไปสู่แนวทางที่สัมพันธ์กันและร่วมมือกันมากขึ้น แทนที่จะยึดตามรูปแบบการควบคุมจากบนลงล่าง การกำกับดูแลเครือข่ายส่งเสริมการโต้ตอบในแนวนอนระหว่างผู้มีส่วนร่วมต่างๆ ซึ่งแต่ละฝ่ายมีส่วนสนับสนุนในการตัดสินใจและการดำเนินนโยบาย โครงสร้างนี้ทำให้ฝ่ายบริหารสาธารณะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการของโลกาภิวัตน์ได้ง่ายขึ้น ลักษณะการร่วมมือกันของรูปแบบการกำกับดูแลนี้ยังส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่มากขึ้น เนื่องจากการตัดสินใจจะเกิดขึ้นร่วมกันโดยมีข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงกว้างขึ้น (Pollitt, 2021) ในขณะที่ฝ่ายบริหารสาธารณะยังคงพัฒนาต่อไป การเปลี่ยนแปลงจากระบบราชการแบบดั้งเดิมไปสู่การกำกับดูแลเครือข่ายเน้นย้ำถึงความสำคัญของความยืดหยุ่น ความครอบคลุม และความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการกำกับดูแลร่วมสมัย

2. การเปลี่ยนจากรัฐบาลเป็นการปกครอง (Shift from Government to Governance)

การเปลี่ยนแปลงจากรัฐบาลไปสู่การปกครองเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในแนวคิดและการปฏิบัติของรัฐประศาสนศาสตร์ ในกรอบแนวคิดเก่า รัฐบาลถูกมองว่าเป็นผู้มีบทบาทหลักในการส่งมอบสินค้าและบริการสาธารณะ โดยใช้แนวทางจากบนลงล่างและรวมอำนาจ รัฐมีอำนาจผูกขาดในการกำหนดนโยบายและการดำเนินการเกือบทั้งหมด โดยมีส่วนร่วมเพียง

เล็กน้อยจากผู้มีบทบาทภายนอก (Rhodes, 1997) มุมมองแบบดั้งเดิมนี้นั้นที่สถาบันของรัฐบาลอย่างเป็นทางการและกรอบทางกฎหมายในฐานะกลไกหลักในการแก้ปัญหาสังคมสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดที่ว่ารัฐบาลมีอำนาจและทรัพยากรในการตอบสนองความต้องการของประชาชนผ่านทางหน่วยงานต่างๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อความท้าทายทางสังคมมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น ข้อจำกัดของรูปแบบที่เน้นรัฐบาลเป็นศูนย์กลางก็ชัดเจนขึ้น โลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความต้องการของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นสำหรับบริการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองความต้องการได้เปิดเผยถึงความไม่มีประสิทธิภาพของการพึ่งพาสถาบันของรัฐเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวคิดการบริหารงานในวงกว้างมากขึ้น ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้มีส่วนร่วมที่หลากหลายมากขึ้น เช่น องค์กรระหว่างประเทศ บริษัทเอกชน องค์กรนอกภาครัฐ (NGO) และภาคประชาสังคม (Peters & Pierre, 2020) การเปลี่ยนแปลงนี้ตระหนักดีว่ารัฐเพียงลำพังไม่สามารถแก้ไขปัญหาหลายแง่มุมที่สังคมเผชิญอยู่ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วิกฤตด้านสุขภาพ และความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจได้

ในแนวคิดใหม่ของการบริหารงานภาครัฐ การบริหารงานภาครัฐมีลักษณะเด่นคือการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายทั้งในการกำหนดและดำเนินนโยบาย การบริหารงานภาครัฐเน้นที่ความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อร่วมกันผลิตมูลค่าสาธารณะ (Osborne, 2020) การเปลี่ยนแปลงนี้ยังนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) และการจ้างเหมาช่วง ซึ่งหน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐจะรับบทบาทที่รัฐถือครองมาโดยตลอด เช่น การให้บริการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแม้แต่หน้าที่ในการกำกับดูแล ความร่วมมือดังกล่าวช่วยให้สามารถรวบรวมทรัพยากร ความเชี่ยวชาญ และนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงไปสู่การปกครองแบบหลังระบบราชการยังสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของค่านิยม โดยให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว และการตอบสนองมากกว่าระบบแบบยึดตามกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดของรูปแบบการปกครองแบบดั้งเดิม การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ระบบการปกครองมีความคล่องตัวมากขึ้นและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในภูมิทัศน์โลกได้ดีขึ้น (Bevir, 2021) การรวมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายรายเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น โดยการตัดสินใจได้รับอิทธิพลไม่เพียงจากหน่วยงานของรัฐเท่านั้น แต่ยังมาจากภาคส่วนต่างๆ ของสังคมอีกด้วย การ

เปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์นี้เน้นย้ำถึงบทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่เป็น
ผู้สนับสนุนและผู้ประสานงานในเครือข่ายการปกครองที่กว้างขึ้นมากขึ้น แทนที่จะเป็นผู้จัดหา
สินค้าและบริการสาธารณะเพียงผู้เดียว

3.การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Transformation and E-Government)

วิวัฒนาการจากกระบวนการบริหารแบบดั้งเดิมไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและ
รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในรัฐ
ประศาสนศาสตร์ ในกระบวนการทัศน์เก่า รัฐประศาสนศาสตร์มีลักษณะเฉพาะคือกระบวนการที่
ต้องใช้แรงงานจำนวนมากซึ่งต้องพึ่งพาเอกสาร การบันทึกด้วยมือ และการโต้ตอบแบบพบหน้า
กันระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ กระบวนการเหล่านี้มักจะช้า ไม่มีประสิทธิภาพ และ
มีแนวโน้มเกิดข้อผิดพลาด ทำให้การให้บริการสาธารณะยุ่งยากและน่าหงุดหงิดสำหรับ
ประชาชน (Dunleavy, 2020) การพึ่งพาเอกสารจริงยังจำกัดความสามารถของรัฐบาลในการ
ปรับขนาดการดำเนินงานหรือปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ความโปร่งใสและความรับผิดชอบมักถูกละเลยเนื่องจากลักษณะ
ราชการของการบันทึกและการเผยแพร่ข้อมูล

ในทางตรงกันข้าม กระบวนการทัศน์ใหม่ของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและรัฐบาล
อิเล็กทรอนิกส์ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงกระบวนการรัฐประศาสนศาสตร์
ปรับปรุงการให้บริการ และเพิ่มการมีส่วนร่วมของพลเมือง รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์หมายถึงการ
ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อให้บริการสาธารณะออนไลน์ ลดความจำเป็นในการโต้ตอบและ
เอกสารแบบพบหน้ากัน การเปลี่ยนแปลงนี้รวมถึงการผสมรวมปัญญาประดิษฐ์ (AI) การ
วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) เพื่ออำนวยความสะดวกในการ
ตัดสินใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Meijer & Bolívar, 2021) ตัวอย่างเช่น
ระบบที่ขับเคลื่อนด้วย AI สามารถทำให้การทำงานด้านการบริหารงานประจำวันเป็นแบบ
อัตโนมัติ ทำให้พนักงานของรัฐมีอิสระในการมุ่งเน้นไปที่ปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น ข้อมูลขนาดใหญ่
ช่วยให้ผู้ดูแลระบบสาธารณะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากแบบเรียลไทม์ ส่งผลให้
ตัดสินใจนโยบายและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยีบล็อกเชนยังนำมาซึ่งโอกาสใหม่ๆ ในการเพิ่มความโปร่งใส
และความรับผิดชอบในการบริหารงานสาธารณะ ลักษณะการกระจายอำนาจของบล็อกเชนทำ

ให้สามารถเก็บบันทึกได้อย่างปลอดภัยและโปร่งใส ลดโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตหรือการจัดการข้อมูล นอกจากนี้ นวัตกรรมต่างๆ เช่น เมืองอัจฉริยะกำลังใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ IoT เพื่อปรับปรุงการกำกับดูแลเมืองโดยการตรวจสอบและจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การใช้พลังงาน และการขนส่งแบบเรียลไทม์ (Janssen et al., 2020) การพัฒนาเหล่านี้กำลังกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและประชาชนใหม่ด้วยการทำให้บริการสาธารณะเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ตอบสนองได้ดีขึ้น และปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล

การนำบริการสาธารณะแบบดิจิทัลมาใช้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังช่วยเปลี่ยนแปลงการกำกับดูแลโดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมและครอบคลุมมากขึ้น แพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับกระบวนการของรัฐบาล ให้ข้อเสนอแนะ และเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น ส่งเสริมให้รูปแบบการกำกับดูแลมีความโปร่งใสและมีส่วนร่วมมากขึ้น รัฐบาลทั่วโลกให้ความสำคัญกับบริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นประชาชนมากขึ้น ซึ่งให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของผู้ใช้และการเข้าถึง การเปลี่ยนแปลงไปสู่การกำกับดูแลแบบดิจิทัลนี้สะท้อนให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวที่กว้างขึ้นสู่รัฐประศาสนศาสตร์ที่คล่องตัวและขับเคลื่อนด้วยข้อมูลมากขึ้น ซึ่งสามารถปรับตัวให้เข้ากับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมได้อย่างรวดเร็ว (Lindgren & Jansson, 2023)

4.จากประสิทธิภาพสู่ความยั่งยืนและความยืดหยุ่น (From Efficiency to Sustainability and Resilience)

การเปลี่ยนแปลงจากประสิทธิภาพไปสู่ความยั่งยืนและความยืดหยุ่นสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายระดับโลกที่เกิดขึ้นใหม่ ในกรอบแนวคิดเก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของการบริหารจัดการสาธารณะแบบใหม่ (NPM) ประสิทธิภาพและการลดต้นทุนได้รับการจัดลำดับความสำคัญ โดยเชื่อว่ารัฐบาลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยนำหลักการของภาคเอกชนมาใช้ การเน้นที่การลดต้นทุน การปรับปรุงตัวชี้วัดประสิทธิภาพ และการบรรลุเป้าหมายทางการเงินในระยะสั้นนี้ครอบงำภูมิทัศน์ของการกำกับดูแล (Pollitt & Bouckaert, 2021) แม้ว่ากลยุทธ์เหล่านี้จะประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน แต่กลยุทธ์เหล่านี้มักมองข้ามการพิจารณาในระยะยาวด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และจริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดใหม่ของรัฐประศาสนศาสตร์เน้นที่ความยั่งยืนและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อปัญหาสำคัญระดับโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาด และ

ความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ ความทำลายเหล่านี้นี้ได้เน้นย้ำถึงความไม่เพียงพอของรูปแบบที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพแบบเดิม ซึ่งไม่มีอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการวิกฤตที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน (Boin & Lodge, 2020) ในปัจจุบัน การบริหารงานสาธารณะต้องมุ่งเน้นไปที่การสร้างระบบการกำกับดูแลที่ไม่เพียงแต่มีประสิทธิภาพแต่ยังยั่งยืนและสามารถรับมือกับแรงกระแทกได้อีกด้วย ความยั่งยืนในการบริหารงานสาธารณะเกี่ยวข้องกับ การสร้างนโยบายที่สร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความเท่าเทียมทางสังคม โดยให้แน่ใจว่าความต้องการของคนรุ่นต่อไปจะไม่ถูกกระทบกระเทือนด้วยผลกำไรทางการเงินในระยะสั้น

ประเด็นสำคัญของการเปลี่ยนแปลงนี้คือการเน้นที่ความยืดหยุ่น ซึ่งหมายถึงความสามารถของการบริหารงานสาธารณะในการปรับตัวและฟื้นตัวจากวิกฤต ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ หรือสังคม การระบาดของ COVID-19 แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของความยืดหยุ่นในการบริหารงานสาธารณะ เนื่องจากรัฐบาลทั่วโลกต้องดิ้นรนเพื่อตอบสนองต่อผลกระทบด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ โครงสร้างการกำกับดูแลที่มีความยืดหยุ่นคือโครงสร้างที่สามารถดูดซับแรงกระแทก ปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลง และยังคงทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเผชิญกับความไม่แน่นอน (Mazzucato & Kattel, 2021) ซึ่งหมายถึงการก้าวข้ามมาตรการลดต้นทุนและสร้างสถาบันที่มีความยืดหยุ่น แข็งแกร่ง และสามารถรับมือกับวิกฤตระดับโลกในอนาคตได้

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์นี้ยังให้ความสำคัญกับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมในระยะยาวและความเท่าเทียมทางสังคมมากกว่าประสิทธิภาพทางการเงินในระยะสั้น รัฐบาลต่างๆ เริ่มตระหนักมากขึ้นว่านโยบายที่มุ่งลดต้นทุนเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ความไม่เท่าเทียมและการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมเลวร้ายลงได้ ในทางกลับกัน จุดเน้นกำลังเปลี่ยนไปที่การพัฒนากลยุทธ์ที่ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้แน่ใจว่าทุกภาคส่วนของสังคมได้รับประโยชน์จากนโยบายเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม (Meuleman, 2023) การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งสัญญาณถึงความเข้าใจที่กว้างขึ้นว่าการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพไม่ได้เกี่ยวกับการลดต้นทุนเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการสร้างสังคมที่ยืดหยุ่น ยั่งยืน และยืดหยุ่นมากขึ้นด้วย

5. การตัดสินใจโดยอิงตามข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงทำนาย (Data-Driven Decision-Making and Predictive Analytics)

การเปลี่ยนแปลงไปสู่การตัดสินใจตามข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงทำนายถือเป็นวิวัฒนาการที่สำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยหลักหนีจากรูปแบบการตัดสินใจแบบเดิมที่อิงตามข้อมูลที่มีจำกัดและลำดับความสำคัญทางการเมือง ในกรอบแนวคิดเก่า ผู้บริหารราชการมักจะพึ่งพาประสบการณ์ส่วนตัว สัญชาตญาณ และวาระทางการเมืองเมื่อตัดสินใจด้านนโยบาย แนวทางนี้ถูกจำกัดด้วยการขาดข้อมูลแบบเรียลไทม์และกลไกการตอบรับที่ช้า ส่งผลให้การตัดสินใจเป็นเชิงรับมากกว่าเชิงรุก (Mergel et al., 2020) ข้อจำกัดของรูปแบบนี้ชัดเจนขึ้นเมื่อรัฐบาลต้องตัดสินใจเพื่อตอบสนองอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายที่ซับซ้อน เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ และภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

ในกรอบแนวคิดใหม่ การตัดสินใจตามข้อมูลได้กลายมาเป็นเสาหลักสำคัญของการปกครองสมัยใหม่ รัฐบาลใช้ประโยชน์จากข้อมูลแบบเรียลไทม์และการวิเคราะห์เชิงทำนายมากขึ้นเรื่อยๆ ในการตัดสินใจด้านนโยบายอย่างรอบรู้ ปรับการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม และคาดการณ์ความท้าทายในอนาคต (Meijer & Bolívar, 2021) การใช้ชุดข้อมูลขนาดใหญ่และใช้เครื่องมือวิเคราะห์ขั้นสูง เช่น การเรียนรู้ของเครื่องจักรและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยให้ผู้ดูแลระบบสาธารณะได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบและแนวโน้มที่ยากต่อการตรวจจับได้ ซึ่งช่วยให้คาดการณ์ได้แม่นยำยิ่งขึ้นและพัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพและปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

การใช้การวิเคราะห์เชิงทำนายในรัฐประศาสนศาสตร์ทำให้รัฐบาลสามารถเปลี่ยนจากจุดยืนเชิงรับเป็นเชิงรุก ทำให้คาดการณ์ความเสี่ยงและโอกาสได้ดีขึ้น ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์เชิงทำนายสามารถใช้เพื่อคาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ระบุประชากรที่เปราะบางในช่วงวิกฤต หรือคาดการณ์การแพร่กระจายของโรคได้ (Chatfield & Reddick, 2020) ข้อมูลเชิงลึกเหล่านี้ช่วยให้สามารถดำเนินการได้ทันทั่วทั้ง ลดผลกระทบเชิงลบ และปรับปรุงการตอบสนองโดยรวมของบริการสาธารณะ นอกจากนี้ การวิเคราะห์เชิงทำนายยังสามารถปรับปรุงการจัดสรรทรัพยากร ทำให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรจะมุ่งไปที่พื้นที่ที่มีความต้องการมากที่สุด จึงช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งของแนวคิดใหม่คือการเน้นที่การกำหนดนโยบายโดยอิงตามหลักฐาน การตัดสินใจโดยอิงจากข้อมูลให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และการวิเคราะห์เชิงวัตถุประสงค์มากกว่าการพิจารณาทางการเมืองหรืออคติส่วนบุคคล ส่งผลให้

การบริหารงานโปร่งใส รับผิดชอบ และยุติธรรมมากขึ้น (Bennett & O'Brien, 2021) การเปลี่ยนแปลงนี้สนับสนุนการติดตามและประเมินนโยบายอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้รัฐบาลสามารถปรับและปรับแต่งกลยุทธ์ต่างๆ ได้ตามข้อมูลเชิงลึกที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล การผสมรวมข้อมูลเข้าในกระบวนการกำหนดนโยบายไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความไว้วางใจของสาธารณชนที่มากขึ้นด้วยการทำให้การบริหารงานโปร่งใสและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

6. การบริหารจัดการที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วม (Citizen-Centric and Participatory Governance)

การเปลี่ยนแปลงจากรัฐประศาสนศาสตร์แบบบนลงล่างไปสู่การบริหารที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วม แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งในวิธีที่รัฐบาลโต้ตอบและให้บริการประชาชน ในกรอบแนวคิดเก่า รัฐประศาสนศาสตร์ดำเนินการผ่านโครงสร้างลำดับชั้นเป็นส่วนใหญ่ โดยการตัดสินใจจะรวมศูนย์อยู่ในหน่วยงานของรัฐ โดยมีข้อมูลโดยตรงจากประชาชนเพียงเล็กน้อย (Osborne, 2020) บริการสาธารณะได้รับการออกแบบและส่งมอบตามลำดับความสำคัญของเจ้าหน้าที่สาธารณะ โดยมีกลไกจำกัดสำหรับการมีส่วนร่วมหรือข้อเสนอแนะของพลเมือง มักมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ส่งผลให้ไม่มีประสิทธิภาพและขาดความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับรัฐบาล

ในกรอบแนวคิดใหม่ มีการเน้นย้ำอย่างมากในการบริหารที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยบริการสาธารณะได้รับการออกแบบให้สะท้อนความต้องการ ความชอบ และประสบการณ์ของประชาชนโดยตรง แนวทางนี้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนไปสู่การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการตัดสินใจ โดยเสนอข้อมูลผ่านแพลตฟอร์มและกลไกต่างๆ ปัจจุบัน รัฐบาลพยายามให้ประชาชนมีส่วนร่วมไม่เพียงแคในฐานะผู้รับบริการเท่านั้น แต่ยังเป็นผู้สร้างร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายต่างๆ ตอบสนองต่อความเป็นจริงของผู้ที่ได้รับผลกระทบได้ดีขึ้น (Fung, 2022) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการตัดสินใจนี้เกิดจากการตระหนักว่าการมีส่วนร่วมของพลเมืองจะนำไปสู่ผลลัพธ์ของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ยุติธรรม และถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้น

การเพิ่มขึ้นของแพลตฟอร์มดิจิทัลและเทคโนโลยีการสื่อสารได้ช่วยอำนวยความสะดวกอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ผ่านการปรึกษาหารือออนไลน์ โซเชียลมีเดีย และระบบตอบรับทางดิจิทัล รัฐบาลสามารถมีส่วนร่วมกับประชาชนได้

ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เคย (Lindgren & Jansson, 2023) เทคโนโลยีเหล่านี้เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารโดยตรงระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณะ ตลอดจนเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการแก้ปัญหาและการตัดสินใจร่วมกัน ตัวอย่างเช่น แพลตฟอร์มการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วมทางดิจิทัลช่วยให้ประชาชนมีสิทธิโดยตรงในการตัดสินใจว่าจะจัดสรรเงินสาธารณะอย่างไร ในขณะที่ฟóรัมออนไลน์ช่วยให้ชุมชนสามารถหารือและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นร่วมกันได้ (Michels & de Graaf, 2020) เครื่องมือเหล่านี้ช่วยเพิ่มความโปร่งใส ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพลเมือง และทำให้มั่นใจว่านโยบายต่างๆ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้น แนวคิดของการผลิตบริการร่วมกันกำลังกลายเป็นศูนย์กลางของรัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่มากขึ้น การผลิตร่วมกันหมายถึงความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนในการออกแบบและส่งมอบบริการสาธารณะ โดยที่ประชาชนไม่ได้เป็นแค่ผู้บริโภคเฉยๆ แต่ยังเป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันอีกด้วย (Bovaird & Loeffler, 2020) แนวทางนี้ใช้ประโยชน์จากความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของพลเมืองเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของบริการ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบของชุมชนที่แข็งแกร่งขึ้นอีกด้วย โดยการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจะส่งเสริมการรวมกันเป็นหนึ่ง เพิ่มความไว้วางใจในสถาบันสาธารณะ และนำไปสู่ผลลัพธ์สาธารณะที่ยั่งยืนและเท่าเทียมกันมากขึ้น

7. ความคล่องตัวและนวัตกรรมเหนือเสถียรภาพ (Agility and Innovation over Stability)

การเปลี่ยนแปลงจากการเน้นที่เสถียรภาพและการควบคุมไปสู่การเน้นที่ความคล่องตัวและนวัตกรรม ถือเป็นวิวัฒนาการที่สำคัญในแนวทางการบริหารของรัฐในการบริหารงานสาธารณะ ในกรอบแนวคิดเก่า การบริหารงานสาธารณะให้ความสำคัญกับเสถียรภาพ ความต่อเนื่อง และความสามารถในการคาดเดา โดยมีรากฐานมาจากความเชื่อที่ว่า การรักษาการควบคุมและระเบียบเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ (Pollitt, 2021) รัฐบาลได้รับการออกแบบมาเพื่อให้บริการที่สม่ำเสมอและให้แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงจะดำเนินไปอย่างช้าๆ และจัดการอย่างรอบคอบเพื่อหลีกเลี่ยงการหยุดชะงัก แม้ว่าแนวทางนี้จะให้ความสามารถในการคาดเดาได้ แต่ก็มักจะขัดขวางความคิดสร้างสรรค์และจำกัดความสามารถของสถาบันสาธารณะในการตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

ในกรอบแนวคิดใหม่ โฟกัสจะเปลี่ยนไปที่ความคล่องตัว ความสามารถในการปรับตัว และนวัตกรรม ซึ่งขับเคลื่อนโดยการตระหนักว่าสถาบันสาธารณะต้องสามารถตอบสนองต่อความท้าทายระดับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และวิกฤตสาธารณสุข รัฐบาลต่างๆ เผชิญกับปัญหาที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและไม่สามารถคาดเดาได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโรคระบาดไปจนถึงภัยพิบัติทางสภาพอากาศ ซึ่งต้องใช้แนวทางที่ยืดหยุ่นและสร้างสรรค์มากขึ้น (Ansell & Trondal, 2021) การมุ่งเน้นของระบบราชการแบบเดิมในการรักษาสถานะเดิมนั้นได้เปิดทางให้กับความเข้าใจที่ว่าสถาบันสาธารณะต้องคล่องตัวและมีความสามารถในการพัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม ซึ่งต้องอาศัยการคิดทบทวนโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สามารถตัดสินใจได้เร็วขึ้นและใช้แนวทางที่ทดลองและสร้างสรรค์มากขึ้นในการแก้ปัญหา

ความคล่องตัวในการบริหารงานสาธารณะยังเกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะกับบริบทหรือวิกฤตเฉพาะ แทนที่จะมีลำดับขั้นที่เข้มงวด แนวคิดใหม่นี้เรียกร้องให้มีการทำงานร่วมกันแบบข้ามภาคส่วนที่คล่องตัวมากขึ้น ซึ่งจะทำลายกำแพงกันแบบเดิมระหว่างหน่วยงานของรัฐและภาคส่วนอื่นๆ ความยืดหยุ่นนี้ทำให้สถาบันต่างๆ สามารถใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญและทรัพยากรที่หลากหลายเพื่อรับมือกับความท้าทายที่ซับซ้อนได้ ตัวอย่างเช่น ในช่วงการระบาดของ COVID-19 รัฐบาลหลายแห่งได้นำมาตรการคล่องตัวมาใช้ เช่น การปรับระบบการดูแลสุขภาพให้เหมาะสมอย่างรวดเร็ว การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการติดตามการสัมผัส และการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อเร่งการแจกจ่ายวัคซีน (Mazzucato & Kattel, 2021) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วนี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของความคล่องตัวในการบริหารงานสาธารณะสมัยใหม่

ยิ่งไปกว่านั้น การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญในกรอบแนวคิดใหม่นี้ นวัตกรรมในรัฐประศาสนศาสตร์ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสนับสนุนการแก้ปัญหาและการทดลองอย่างสร้างสรรค์ภายในสถาบันของรัฐบาลด้วย (Bason, 2018) ผู้บริหารสาธารณะต้องได้รับอำนาจในการรับความเสี่ยงที่คำนวณมาแล้ว ทดสอบแนวคิดใหม่ๆ และดำเนินการซ้ำในการแก้ปัญหาโดยไม่ต้องติดอยู่ในระเบียบราชการที่ยึดติดกับกรอบ แนวทางที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมนี้มีความจำเป็นในการตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อมระดับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ช่วยให้สถาบันสาธารณะสามารถปรับปรุงการให้บริการและผลลัพธ์ของนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง ในท้ายที่สุด การ

เปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในวงกว้างของรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งความคล่องตัวและนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความยืดหยุ่นและความสำเร็จในระยะยาวในการบริหาร

8. เน้นความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วม (Emphasis on Equity and Inclusivity)

การเปลี่ยนแปลงจากความสม่ำเสมอในการให้บริการไปสู่การเน้นที่ความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วม ถือเป็นวิวัฒนาการที่สำคัญในแนวทางการบริหารของรัฐในการบริหารงานสาธารณะ ในกรอบแนวคิดเดิม การบริหารงานสาธารณะมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดมาตรฐานบริการให้กับประชากรทุกกลุ่ม โดยมุ่งเน้นเพื่อความสม่ำเสมอและความสม่ำเสมอ แม้ว่าแนวทางนี้จะช่วยให้เกิดการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันในเบื้องต้น แต่บ่อยครั้งที่ละเลยความต้องการเฉพาะของกลุ่มที่ถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับบริการไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผลลัพธ์ไม่เท่าเทียมกัน (Pierre & Peters, 2020) การเน้นที่ประสิทธิภาพและการกำหนดมาตรฐานไม่ได้คำนึงถึงความเป็นจริงและความท้าทายที่หลากหลายที่ชุมชนต่างๆ เผชิญ ซึ่งนำไปสู่ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการและทรัพยากรสาธารณะ

ในทางตรงกันข้าม กรอบแนวคิดใหม่ของการบริหารงานสาธารณะให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรกในการบริหารงานสาธารณะ โดยตระหนักถึงความสำคัญของการตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่ถูกกลั่นแกล้งมาโดยตลอด การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดจากการตระหนักที่เพิ่มขึ้นว่าการปกครองที่เท่าเทียมกันไม่ได้หมายความว่าปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการทำให้แน่ใจว่านโยบายและบริการต่างๆ ได้รับการออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เผชิญกับอุปสรรคในระบบ (Meuleman, 2023) ปัจจุบัน ผู้บริหารสาธารณะกำลังมุ่งเน้นไปที่ความยุติธรรมทางสังคม โดยทำงานอย่างแข็งขันเพื่อลดความไม่เท่าเทียมกัน และให้แน่ใจว่าชุมชนที่ถูกกลั่นแกล้งสามารถเข้าถึงโอกาสและทรัพยากรได้เช่นเดียวกับประชากรส่วนที่เหลือ

ประเด็นสำคัญประการหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนี้คือการพัฒนานโยบายที่ลดความไม่เท่าเทียมกันอย่างจริงจัง รัฐบาลต่างๆ กำลังออกแบบโปรแกรมที่มุ่งเป้าไปที่ประชากรที่ไม่ได้รับบริการอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น ครอบครัวที่มีรายได้น้อย ชนกลุ่มน้อย และชุมชนชนบท โดยมีเป้าหมายเพื่อปิดช่องว่างด้านการดูแลสุขภาพ การศึกษา ที่อยู่อาศัย และการจ้างงาน (Bovaird & Loeffler, 2020) โมเดลการปกครองแบบครอบคลุมเน้นที่แนวทางแบบมีส่วนร่วม

ร่วม ซึ่งกลุ่มที่ถูกกลืนไม่เพียงแต่เป็นผู้รับบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ยังมียบทบาทในการกำหนดนโยบายที่ส่งผลต่อชีวิตของพวกเขาอีกด้วย การสร้างนโยบายร่วมกันนี้ช่วยให้การกำกับดูแลตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มประชากรที่หลากหลายได้ดีขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้น แนวคิดใหม่นี้ยังมุ่งเน้นที่จะให้แน่ใจว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลกระจายอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากรัฐบาลพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้นในการให้บริการและขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงมีความเสี่ยงที่นวัตกรรมทางเทคโนโลยีอาจทำให้ความไม่เท่าเทียมกันที่มีอยู่รุนแรงขึ้นหากการเข้าถึงไม่ได้รับการกระจายอย่างยุติธรรม (Crocker et al., 2021) ปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐกำลังมุ่งเน้นไปที่การปิดช่องว่างทางดิจิทัล เพื่อให้แน่ใจว่าประชากรที่เปราะบางสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต โปรแกรมการรู้หนังสือทางดิจิทัล และเครื่องมือที่จำเป็นเพื่อรับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าประโยชน์ของการกำกับดูแลสมัยใหม่ รวมถึงบริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ จะเข้าถึงทุกภาคส่วนของสังคม และมีส่วนสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีความครอบคลุมและยุติธรรมมากขึ้น

9. โลกาภิวัตน์ และความท้าทายที่เชื่อมโยงกัน (Globalization and Interconnected Challenges)

การเปลี่ยนแปลงจากการมุ่งเน้นที่การปกครองในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นไปสู่การแก้ไขปัญหาโลกาภิวัตน์และความท้าทายที่เชื่อมโยงกัน สะท้อนให้เห็นถึงวิวัฒนาการที่สำคัญในรัฐประศาสนศาสตร์ ในกรอบแนวคิดเก่า รัฐประศาสนศาสตร์มักจะจัดการกับปัญหาภายในระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่นเป็นหลัก โดยเน้นที่ประเด็นต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น นโยบายเศรษฐกิจระดับชาติ หรือบริการทางสังคมภายในพรมแดนของประเทศ (Peters & Pierre, 2020) รัฐบาลดำเนินการในลักษณะแยกตัวจากกัน มักให้ความสำคัญกับปัญหาในประเทศโดยไม่สนใจพลวัตระหว่างประเทศมากนัก การมุ่งเน้นภายในนี้เพียงพอเมื่อความท้าทายส่วนใหญ่ เช่น การจัดการเศรษฐกิจในท้องถิ่นหรือการให้บริการสาธารณะสามารถแก้ไขได้ภายในพรมแดนของประเทศ

อย่างไรก็ตาม ในกรอบแนวคิดใหม่ ความซับซ้อนของความท้าทายระดับโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาด และการอพยพระหว่างประเทศ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องข้ามพรมแดนของประเทศและร่วมมือกันในระดับนานาชาติ ปัญหาต่างๆ เช่น การเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม วิกฤตด้านสุขภาพ และกระแสการอพยพระหว่างประเทศ

ไม่สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยประเทศใดประเทศหนึ่งที่ดำเนินการเพียงลำพัง ปัญหาเหล่านี้ต้องการโซลูชันข้ามพรมแดนที่ประสานงานกัน (Biermann & Kim, 2020) การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ฝ่ายบริหารสาธารณะต้องมุ่งเน้นในระดับโลกมากขึ้น โดยตระหนักว่าการกำกับดูแลต้องดำเนินการภายใต้กรอบการทำงานระหว่างประเทศมากขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรพหุภาคี องค์กรพัฒนาเอกชนระดับโลก และประเทศอื่นๆ

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนี้คือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นวิกฤตการณ์ระดับโลกที่ต้องอาศัยการดำเนินการร่วมกันของรัฐบาลทั่วโลก ปัจจุบันฝ่ายบริหารสาธารณะกำลังมีส่วนร่วมในกรอบการทำงานด้านการกำกับดูแลระดับโลก เช่น ความตกลงปารีส ซึ่งผูกมัดประเทศต่างๆ ให้ร่วมมือกันในการบรรเทาผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศผ่านนโยบายและกลยุทธ์ร่วมกัน (Hale, 2020) แนวคิดใหม่นี้ตระหนักว่าไม่มีประเทศใดประเทศหนึ่งที่สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างโดดเดี่ยว เนื่องจากผลกระทบของมลพิษ การตัดไม้ทำลายป่า และการสูญเสียทรัพยากรขยายออกไปข้ามพรมแดนในทำนองเดียวกัน การระบาดของ COVID-19 แสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของสุขภาพทั่วโลกที่เชื่อมโยงกัน โดยการแพร่กระจายของโรคข้ามพรมแดนจำเป็นต้องมีการประสานงานระดับโลกในแง่ของการกระจายวัคซีน การแบ่งปันทรัพยากร และมาตรการด้านสาธารณสุข

ยิ่งไปกว่านั้น ฝ่ายบริหารสาธารณะมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหามหาภัยแล้งระหว่างประเทศและภาวะเศรษฐกิจโลกที่ปั่นป่วน ซึ่งส่งผลต่อนโยบายในประเทศเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกระแสการอพยพระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเนื่องจากความขัดแย้ง ภัยพิบัติทางสิ่งแวดล้อม และความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงต้องทำงานร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อสร้างกรอบการทำงานสำหรับการจัดการการอพยพ การปกป้องผู้ลี้ภัย และการบูรณาการผู้อพยพเข้ากับสังคมใหม่ (Castles, 2020) นอกจากนี้ วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เช่น วิกฤตการณ์ทางการเงินในปี 2008 หรือการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานเมื่อเร็วๆ นี้ แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจในท้องถิ่นเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งกับตลาดโลก ซึ่งจำเป็นต้องให้ผู้บริหารสาธารณะนำทางกรอบการทำงานด้านการค้าและกฎระเบียบระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์สู่การกำกับดูแลระดับโลกนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการมีความร่วมมือระหว่างประเทศที่มากขึ้นและการพัฒนาสถาบันที่สามารถแก้ไขปัญหาลูกโลกในโลที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น

10. จริยธรรมและความรับผิดชอบในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน (Ethics and Accountability in a Complex Environment)

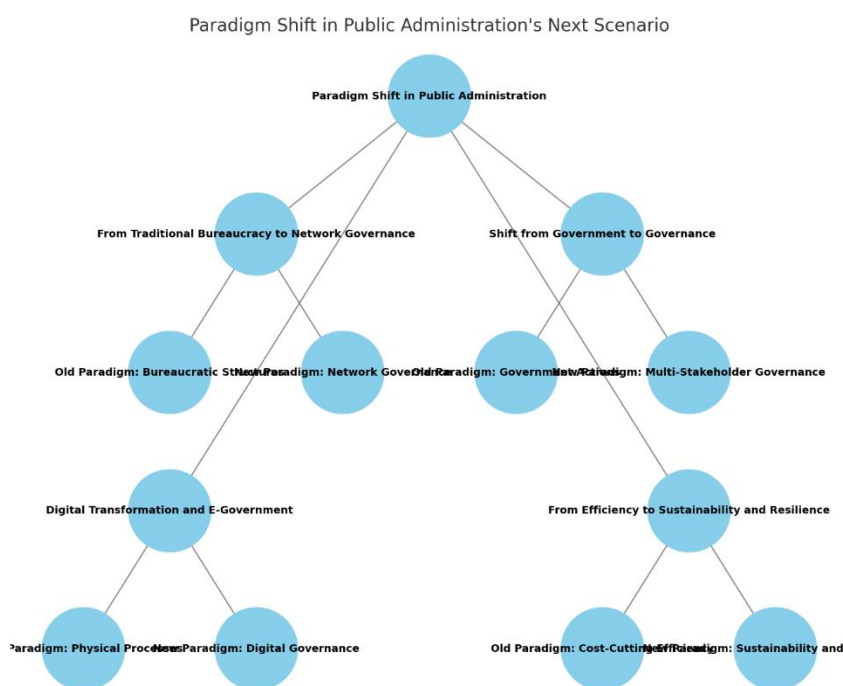
วิวัฒนาการจากกรอบจริยธรรมพื้นฐานไปสู่ความเข้าใจที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นเกี่ยวกับจริยธรรมและความรับผิดชอบในรัฐประศาสนศาสตร์สะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปของการบริหารราชการแผ่นดินเมื่อเผชิญกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสังคม ในกรอบแนวคิดเก่า ผู้บริหารสาธารณะยึดมั่นในจรรยาบรรณพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นที่ประเด็นแบบดั้งเดิม เช่น การทุจริต ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการไม่มีประสิทธิภาพเป็นหลัก (Finer, 2020) แนวปฏิบัติทางจริยธรรมเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้แน่ใจว่ามีความซื่อสัตย์ โปร่งใส และยุติธรรมในการจัดหาบริการสาธารณะ โดยเน้นเป็นพิเศษที่การป้องกันการทุจริตในพื้นที่ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐหรือการจัดการงบประมาณ แม้ว่าหลักการเหล่านี้ยังคงมีความจำเป็น แต่ปัจจุบันก็ไม่เพียงพอสำหรับการแก้ไขความท้าทายทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นใหม่จากความซับซ้อนในการบริหารราชการแผ่นดินสมัยใหม่

ในกรอบแนวคิดใหม่ การเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) บิ๊กดาต้า และการวิเคราะห์เชิงทำนาย นำมาซึ่งความกังวลทางจริยธรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว การใช้ข้อมูล และความรับผิดชอบ (Floridi, 2021) เนื่องจากรัฐบาลพึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและการตัดสินใจ จึงเกิดคำถามเกี่ยวกับวิธีการรวบรวม จัดเก็บ และใช้ข้อมูลของพลเมือง ตัวอย่างเช่น การใช้ AI ในกระบวนการตัดสินใจ เช่น การควบคุมดูแลเชิงคาดการณ์หรือการแจกจ่ายสวัสดิการ อาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่เป็นกลางหากไม่ได้รับการควบคุมอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความยุติธรรมและการเลือกปฏิบัติ (Eubanks, 2021) ยิ่งไปกว่านั้น การรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างแพร่หลายผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลที่รัฐบาลใช้จำเป็นต้องมีมาตรการที่เข้มงวดเพื่อให้แน่ใจว่าสิทธิความเป็นส่วนตัวได้รับการเคารพ และข้อมูลไม่ได้ถูกใช้ในทางที่ผิด

เพื่อตอบสนองต่อความท้าทายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ แนวคิดใหม่เน้นย้ำถึงความจำเป็นของกรอบจริยธรรมที่แข็งแกร่งเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะที่เกิดจากเทคโนโลยีการกำกับดูแลสมัยใหม่ ปัจจุบัน รัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบให้แน่ใจว่านวัตกรรมทางเทคโนโลยีไม่เพียงแต่มีประสิทธิภาพ แต่ยังสอดคล้องกับค่านิยมประชาธิปไตยและการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลอีกด้วย ซึ่งรวมถึงการนำมาตรการด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบสำหรับการใช้ AI และการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการบริหารงานสาธารณะ เพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจ

สามารถอธิบายได้ และประชาชนมีความสามารถในการโต้แย้งหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจอัตโนมัติที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา (Miller, 2022) นอกจากนี้ ผู้บริหารสาธารณะต้องพร้อมที่จะรับมือกับปัญหาทางจริยธรรมที่ซับซ้อนซึ่งอาจเกิดขึ้นได้จากการสร้างสมดุลระหว่างประสิทธิภาพกับความยุติธรรม หรือการสร้างนวัตกรรมกับความเป็นส่วนตัว

กลไกความรับผิดชอบยังมีความซับซ้อนมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความซับซ้อนของการกำกับดูแลในปัจจุบัน ความรับผิดชอบแบบดั้งเดิมมุ่งเน้นที่การกำกับดูแลทางการเงินและการป้องกันการทุจริตเป็นหลัก แต่การบริหารงานสาธารณะในปัจจุบันต้องการกรอบความรับผิดชอบหลายชั้นที่จัดการกับความแตกต่างเล็กน้อยของการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Bovens et al., 2020) ปัจจุบัน ผู้บริหารสาธารณะต้องรับผิดชอบไม่เพียงแต่ความซื่อสัตย์ทางการเงินเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบทางจริยธรรมจากการใช้เทคโนโลยีด้วย โดยต้องมั่นใจว่าเครื่องมือทางเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มความไว้วางใจของสาธารณะแทนที่จะทำลายลง การเปลี่ยนแปลงนี้แสดงถึงความสำคัญที่เพิ่มมากขึ้นของจริยธรรมในการกำหนดอนาคตของรัฐ ประศาสนศาสตร์ ขณะที่รัฐบาลพยายามทำให้แน่ใจว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะยึดมั่นในหลักการของความยุติธรรม ความเท่าเทียม และศักดิ์ศรีของมนุษย์

ภาพที่ 1 Paradigm Shift in Public Administration

สรุป

การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ครั้งต่อไปในการบริหารราชการแผ่นดินจะขับเคลื่อนโดยความซับซ้อนที่เพิ่มมากขึ้นของความท้าทายระดับโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความต้องการระบบการกำกับดูแลที่มีความยืดหยุ่น ครอบคลุม และยั่งยืนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงจากระบบที่มีลำดับชั้นและยึดติดกับกฎเกณฑ์ไปสู่รูปแบบการกำกับดูแลที่ร่วมมือกันมากขึ้น มีเครือข่ายมากขึ้น และขับเคลื่อนโดยประชาชน ซึ่งเทคโนโลยีและข้อมูลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดอนาคตของบริการสาธารณะ

เอกสารอ้างอิง

- Ansell, C., & Gash, A. (2020). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 30(4), 693-707. <https://doi.org/10.1093/jopart/muy056>
- Ansell, C., & Trondal, J. (2021). Agility and crisis governance: Learning and adapting in response to COVID-19. *Public Administration Review*, 81(4), 703-710. <https://doi.org/10.1111/puar.13376>
- Bason, C. (2018). Leading public sector innovation: Co-creating for a better society. *Policy Press*. <https://doi.org/10.1332/policypress/9781447336255.001.0001>
- Bennett, C. J., & O'Brien, D. (2021). Data governance and public administration: Balancing public values with operational efficiency. *Public Administration Review*, 81(6), 1074-1083. <https://doi.org/10.1111/puar.13389>
- Bevir, M. (2021). Governance: A very short introduction. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/actrade/9780198777938.001.0001>
- Biermann, F., & Kim, R. E. (2020). Architectures of earth system governance: Institutional complexity and structural transformation. *Cambridge University Press*. <https://doi.org/10.1017/9781108784641>

- Boin, A., & Lodge, M. (2020). Resilience and public administration: Revisiting the foundations of public governance in crisis times. *Governance*, 33(3), 499-509. <https://doi.org/10.1111/gove.12504>
- Bovaird, T., & Loeffler, E. (2020). Co-production of public services and outcomes: The citizen perspective. *Public Administration Review*, 80(4), 491-500. <https://doi.org/10.1111/puar.13285>
- Bovens, M., Schillemans, T., & 't Hart, P. (2020). Does public accountability work? An assessment tool. *Public Administration Review*, 80(3), 385-395. <https://doi.org/10.1111/puar.13261>
- Castles, S. (2020). International migration at a crossroads: The future of migration policies and governance. *Population and Development Review*, 46(3), 499-518. <https://doi.org/10.1111/padr.12373>
- Chatfield, A. T., & Reddick, C. G. (2020). Evidence-based public policy making in the big data era: Data-driven governance or more risks for citizen privacy and security?. *Government Information Quarterly*, 37(4), 101456. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2020.101456>
- Crocker, A., Flynn, A., & McEwen, N. (2021). Digital inclusion, equity, and the future of public services. *Journal of Social Policy*, 50(1), 121-140. <https://doi.org/10.1017/S004727942000059X>
- Dunleavy, P. (2020). Digital era governance: IT corporations, the state, and e-government. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780199547011.001.0001>
- Eubanks, V. (2021). Automating inequality: How high-tech tools profile, police, and punish the poor. *St. Martin's Press*.
- Finer, H. (2020). Ethics in public administration: Principles, practices, and strategies. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198778911.001.0001>

- Floridi, L. (2021). The ethics of artificial intelligence: Challenges and opportunities. *AI & Society*, 36(1), 1-5. <https://doi.org/10.1007/s00146-020-00950-1>
- Fung, A. (2022). Democracy and the policy sciences: Bridging the gap between citizens and experts. *Policy Sciences*, 55(2), 317-329. <https://doi.org/10.1007/s11077-022-09469-8>
- Hale, T. (2020). Transnational actors and climate governance. *Annual Review of Political Science*, 23, 203-227. <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-050718-032644>
- Janssen, M., Wimmer, M. A., & Deljoo, A. (2020). Policy practice and digital science: Integrating complex systems, social simulation, and public administration in policy research. *Springer International Publishing*. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-12784-2>
- Lindgren, I., & Jansson, M. (2023). E-government and citizen engagement: Transforming public administration in the digital era. *Public Administration Review*, 83(1), 67-82. <https://doi.org/10.1111/puar.13587>
- Mazzucato, M., & Kattel, R. (2021). Mission-oriented innovation and the future of public governance. *Industrial and Corporate Change*, 30(1), 1-12. <https://doi.org/10.1093/icc/dtaa040>
- Mazzucato, M., & Kattel, R. (2021). Public value: From fiscal theories to societal missions in the economy. *Journal of Economic Policy Reform*, 24(4), 412-428. <https://doi.org/10.1080/17487870.2021.1920784>
- Meijer, A., & Bolívar, M. P. (2021). Governing the smart city: Scaling up the search for socio-technical governance innovations?. *Public Administration Review*, 81(6), 972-984. <https://doi.org/10.1111/puar.13389>

- Mergel, I., Rethemeyer, R. K., & Isett, K. R. (2020). Big data in public affairs: Administrative challenges and practical solutions. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 30(1), 34-48. <https://doi.org/10.1093/jopart/muy054>
- Meuleman, L. (2023). Public governance paradigms: Competing and co-existing. *Edward Elgar Publishing*. <https://doi.org/10.4337/9781788974655>
- Meuleman, L. (2023). Public governance paradigms: Competing and co-existing. *Edward Elgar Publishing*. <https://doi.org/10.4337/9781788974655>
- Michels, A., & de Graaf, L. (2020). Examining citizen participation: Local participatory governance and democracy. *Local Government Studies*, 46(5), 719-735. <https://doi.org/10.1080/03003930.2020.1715262>
- Miller, T. (2022). Artificial intelligence and public accountability: Balancing innovation with ethical responsibility. *Public Administration Review*, 82(1), 76-88. <https://doi.org/10.1111/puar.13383>
- Osborne, S. P. (2020). Public service logic: Rethinking public service delivery. *Routledge*. <https://doi.org/10.4324/9780429355761>
- Peters, B. G., & Pierre, J. (2020). Governing complexity: Analyzing and responding to emerging challenges. *Governance*, 35(1), 91-106. <https://doi.org/10.1111/gove.12496>
- Peters, B. G., & Pierre, J. (2020). The next public administration: Debates and dilemmas. *SAGE Publications*. <https://doi.org/10.4135/9781473910281>
- Peters, B. G., & Pierre, J. (2022). Governing complexity: Analyzing and responding to emerging challenges. *Governance*, 35(1), 91-106. <https://doi.org/10.1111/gove.12496>
- Pierre, J., & Peters, B. G. (2020). Governance, politics, and the state. *SAGE Publications*. <https://doi.org/10.4135/9781473910175>
- Pollitt, C. (2021). Public management reform: A comparative analysis - into the age of austerity. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198778911.001.0001>

- Pollitt, C. (2021). The changing context of public administration: Diversity and complexity. *International Journal of Public Sector Management*, 34(3), 244-259. <https://doi.org/10.1108/IJPSM-07-2020-0164>
- Pollitt, C., & Bouckaert, G. (2021). Public management reform: A comparative analysis - into the age of austerity. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198778911.001.0001>
- Rhodes, R. A. W. (1997). Understanding governance: Policy networks, governance, reflexivity, and accountability. *Open University Press*.